

MINDSZENTI LAP

Előfizetési ár:

Egész évre 4 korona
Fél évre 2 korona
Negyed évre 1 korona

Vegyes tartalmu hetilap. Megjelen minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth Lajos-utca 9. sz., hová a lapot érintő megkeresések intézendők.

Hirdetéseket

és nyílt-írási közleményeket a kiadóhivatal jutányos ár mellett közöl.

Szobrok.

E héten megint két diszes emlékművet lepleztek le nálunk. Az egyiket Pécssett, a másikat Branyiszkón.

A minap leplezték le a főváros egyik legékesebb és legimponánsabb emlékművét, a Vörösmarty-szobrot. Két esztendő óta alig volt vasárnap, melyen egy Kossuth-szobrot, vagy más történelmi jelentőségű emlékművet ne adtak volna át a nyilvánosságnak.

Két szempontból örvendetes ez a szoborfellendülés. Az egyik a hazafiui, a másik a művészeti. Az első különösen azért érdemel méltánylást, mert éppen mostanság áldoz a kegyelet a multak dicsőségének, amikor a nemzetközi szociáldemokrácia és a materialista tudomány végzetes csapásokat mér a tömeg hazafiui és nemzeti érzésére.

Örvendetes és megnyugtató a tudat, hogy a magyar intelligencia bármily mohón szívja is fel a modern szociológusok s a materialista filozófusok tanait, mégis tud disztingválni és megbecsüli a maga magyarságát és hazája nagyságát.

Az új tanok nem tudták megmélyíteni a lelkét s bár lépést tart a kor áramlásával, amely sajnos, isme-

retlen örvények felé ragad, mégis tisztelettel van a mult tradíciói iránt, aminek legbiztosabb jele, hogy pénzt áldoz hazafias szobrokra.

Nagy jelentőségűnek tartjuk a közönség művészi érzékének fejlesztése szempontjából is a sok új szobrot. A főváros és a vidéki városok maradandó ékességét nyernek általuk, a nép tudomást szerez arról, hogy szoborművészet is van, lát, tanul s gondolkodik. Csak egy baj van, az, hogy az új szobrok között különösen a vidéken alig van egy-kettő, amely művészi szempontból figyelmet érdemel.

Tíz olyan vidéki Kossuth-szobrot is fel tudnánk sorolni, amelyeket, ha meglátna a megdicsőült kormányzó, nem ismerne magára és nagyon megharagudnék. Félő, hogy ilyen lesz a budapesti Kossuth-szobor is. Pajtáskodás és protekció érvényesült állítólag a szobrok megválogatása körül. Pedig a mi ifju szobrászgenerációnk oly tehetséges, hogy valóságos bűn a tehetségtelenek támogatása.

Bűn annál is inkább, mert a hazafiui divattá vált szoborművelésektől egyúttal a nemzeti irányu művészetek lendülését várjuk.

Apponyi Albert néhány hónap előtt

egy fulmináns beszédben hirdette, a nemzeti irányu művészet szükséges és pártolásra méltó voltát; hirdette, hogy ennek a célnak az elérése érdekében nem szabad visszariadni az áldozatoktól. Nincs kedvezőbb alkalom a nemzeti irányu művészet inaugurálására, mint a jelenlegi, amikor minden valamire való magyar város és falu Kossuth-szoborért, vagy egyéb hazafias emlékműért töri magát. Sajna, hogy a mi községünk nincs ezek között.

Ha tehát az intéző körök komolyan fogják fel a nemzeti irányu művészet pártolását, ha sikerrel akarnak megküzdeni a művészeink között lábra kapott internacionális szellemmel, akkor támogassák a tehetséges fiatalokat, ne az elkopott öregeket, sem a protekciós dadogókat.

A szennyverseny.

Szennyverseny! Te könnyű palástja kétes egyének ekszisztenciájának, mely eltakarsz annyi sok szédélgést; nyomorék lábakon álló tengődését iparunk számtalan „boldogítójának”, — mikor szaggat széjjel a fölébredt energia s viselődet mikor löki ki magából az izmossá vált ipar acélos karokkal,

A Mindszenti Takarékpénztár ajánlja ügyfeleinek és a n. é. közönségnek

☞ mérsékelt kamatláb mellett nyújtott váltó-, kötvény-, ☜

jelzálog- és hosszú lejáratu törlesztéses kölcsöneit.

Betáblázásoknál adós semmiféle bélyegilletéket vagy más költséget nem fizet.

—18

Az Igazgatóság.

TÁRCA.

KRÓNKA.

— Irta: Ruhmann Odön. —

Astyages királynak egy éjjel rémes álma volt.

Álmodta, hogy isteni szépségű neje, kit mindenekfelett szeretett, kiért három háborút harcolt végig diadalmasan és ki mintaképe az erkölcsös perzsa asszonyoknak, éjnek idején, titkon magához vette erős fellegvárának kulcsait s levitte a vár alatt táborzó ellenséges Cyrus sátorába.

Összehívátá legott irástudóit, fejtenék meg kinos álmát.

Három bölcs irástudó jelent meg a parancsra a hatalmas király előtt és földig hajoltak térdeik.

— Felséges Királyom! — szólt a legöregebb — itt nincs szükséged álomfejtésre,

mert álmod nem csupán álom. Köszajon forog ugyanis hű népednél, — csak ép te nem hallád — hogy éjjelenként mint a kigyó, titkozatos fehér ruhás asszony siklik tova várad legmeredekebb sziklás-falán, egyenesen Cyrus táborába tart, jó ideig ott időzik, aztán azzal az ügyességgel, melylyel az előbbi utat megtette, ismét váradba száll, kulcs nélkül átkel a legmagasabb falakon s a labirinth-lépcsőkön bejut várad belsejébe . . .

A másik két irástudó helyeslőleg bólintott, látván a haragos király biborvörös arcát.

— Ah, tehát áruló van váramban — szólt és éktelen haraggal kapott kardja markolatához. — Halál az árulóra! — ordítá vészjóslóan.

És kiadta legott a parancsot:

— Száz zsoldos álljon őrt váram kapui előtt és ezer arany díjat adok annak, ki élve kezeim közé juttatja az árulót, hogy azt saját kezeimmel fojthassam meg . . .

Másnap száz zsoldos állt őrséget a vár

kapuinál, várták a titkozatos fehér ruhás asszonyt.

Éjjél elmúlt és még mindig hiába várták.

Már arra gondoltak, hogy nyugodni térnek, mikor hirtelen kulcscsikorgás hallatszott, utána megnyiták a vár nehéz kapui, egy fehér ruhás nő pehelykönnyedséggel emelkedett fel a legmeredekebb sziklákön és utolérhetetlen ügyességgel lépdelt lefelé a tömbökön a hódító Cyrus tábora felé. Haladt lefelé, mintha egy titkos nagy kéz vezette volna; még egy-egy kavics sem csikordult meg lépése alatt. A különös csendben a holdvilág fénye szolgált neki fáklyául és belépett Cyrus sátorába.

A zsoldosok meglepetésükben szájtátva nézték a csodás tüneményt.

Mire ámulatukból magukhoz tértek, a nőalak már oly hozzáférhetetlen helyen haladt, melyet biztos halál nélkül emberi ügyesség meg nem közelíthetett és utol nem érhetett.

Másnap a király első hadvezére, minden

hogy többé mételyt ne hozz az erőre kapott magyar iparos-osztály közé!?

Mert csak akkor és csak úgy írható ki a fekély az ipár testéből, ha ez önmagát emésztetni többé nem engedi, de felismerve a szennyverseny romboló hatását teljes nagyságában: közös erővel küzd ellene, hogy az eredmény biztos, a gyógyulás gyors lefolyású legyen.

Ezt pedig az által vélem elérhetni, ha az iparosság mindenütt a saját szakmája tömörülve önmaga tesz radikális intézkedéseket a pizsokverseny megszüntetésére. Hogy minők legyenek ezek az intézkedések és minő eszközöket szabad azok végrehajtásánál fölhasználni, azt a törvény határain belül könnyen megállapíthatja minden egyes ipari kör. Mindenesetre nem lehet az intézkedés statáriális, mely a tönkre tevésben csucsosodjék ki, mert hiszen a javulás útját nyitva kell hagyni az olyan „olcsójános“ előtt, aki tanujelét adja annak, hogy vissza akar térni a szolid üzleti élet útjára. Csak ha ez az akarat nem mutatkozik, kell a végső eszökhöz nyulni, hogy ártó akciója lehetetlenné tétessék.

Nehéz dolog ez ügyben kivihető tanácsot és vérehajtható intézkedéseket megállapítani, mert a törvény védelme alatt állván minden ipar üzö, ha csak törvénybe ütközö cselekményt nem követ el, senki sem kényszeríthető arra, hogy bizonyos munka elvállalásánál érdekei korlátoztassanak s a pizsokverseny lényege tulajdonképpen csak akkor és ott válik kifogás alá, amikor és ahol az a többi iparos létalapjának megtámadása beigazolt rosszakaratból származik.

Már pedig nálunk határozottan rosszakaratu pizsokversenyt üzö iparost nem igen lehet kétséget kizáró módon találni, mert az, hogy „olcsójánosok“ vannak minden ipar körében, nem zárja ki azt a jó akaratu föltevést, hogy ezek szennyversenyt nem üznek szándékosan, csak a helyzetük kényszere ösztönzi őket arra, hogy olcsóbban dolgozzanak, mint a többi, tán szerencsésebb helyzetben lévö kartársaik.

Ezt pedig könnyen megmagyarázza az a körülmény, hogy nálunk a kisipart rendszerint kevés vagy alig valami forgótökhével rendelkező kisemberek üzök, akik éppen e töke hiánya miatt kénytelenek oly nagyfoku hitelt igénybe venni, hogy azután nem képe-

izében reszketve, magából kikelve futott a királyhoz és lihegve szölt:

— Felséges királyom! Váradban áruó van! Eltüntek hatalmas váradnak kulcsai!

— Hová lettek? — kérdé izgatottan a király.

— Nem tudom! — de a körülmények megmagyarázzák: Az eddigi jelek szerint az áruó a te közvetlen környezetedhez tartozik. Kötelességem — szölt a hadvezér — felelösségem tudatában értésedre adni, hogy az örtálló zsoldosok kétségtelen bizonyossággal a fehér ruhás asszonyban felséges nődet ismerték fel, minélfogva parancsodat várom a továbbiakra!

A király arca halotthalovánnyá változott, megragadta a hadvezér karját s meg-megcsukló hangon kiáltá:

— Halál reá, bárki legyen is az!

— Máglya halál! — tevé hozzá a főhadvezér.

Röviddel utána a vár udvarában már kialvö félben levö, még füstölgö máglya jelzé a királyné kivégzésének megtörténtét . . .

Még az nap Cyrus vérszomjas serege, útjában mindent rombolva és gyilkolva, rontott a várba és azt elfoglalta.

A sereget maga Cyrus vezette és először is a királyt ejté fogságba . . .

sek többé üzletük egyensúlyát föntartani s midönn az üzleti eredmény mindig több és több nullát mutat, szinte önkéntelenül sodródának bele a pizsokverseny fertöjébe, ahonnan aztán úgy igyekszik szabadulni, hogy minél több munkát lehető olcsón szállítson, ami persze eredményre nem vezethet, mint-hogy a kötelezettségek állandóan emelkednek, az üzleti jövedelem pedig az olcsó munka által mind alább száll, míg végre az iparost a csöd el nem temeti vagy — ki nem rántja a sárból.

De, — bár az okok különbözök lehetnek, melyek a pizsokversenyt előidézük, — annak romboló hatása egyformán nagy. Ezt a hatást kell tehát lehetőleg enyhíteni, ha teljesen megakadályozni nem is lehet.

Az az iparos, ki mint kezdö, talán nehézségekkel kénytelen megküzdeni üzlete megalapításának első idejében, csináljon reális számadást és szükség nélkül ne bocsátkozzék mélyen áruhitelbe, melybe az utazö ügynökhök könnyen beugratják, s ne akarjon „nagyvállalkozö“ lenni akkor, mikor még a szerényebb körü üzleti vállalkozása sem elég biztos alapokon áll; akkor megmenekül önmaga a vegetálástól, kartársait pedig megkiméli egyrészt attól, hogy az árat leszorítva, nekik anyagi kárt okozzon, másrészt pedig, hogy erkölcsi megvetésüket kelljen éreztetniök.

A pizsokversenyt üzökhök van azonban egy — ámbár ritkább, de annál veszedelmesebb fajtája s ez az ugynevezett hivatásos olcsójános, aki legtöbbször házalö ügynökkel, de leginkább önmaga is kirohanást intéz az egész, söt több vármegye területére is, s összeharácsolja a munkákat mindenütt, ahol csak egy-két garast lehet „bevágni“

Az ilyen „vállalkozö“ szakmunkást vagy egyáltalán nem alkalmaz, vagy csak annyit, amennyit az üzlet okvetlenül megkíván; de fejletlen inas azután annál több van, s hogy ezek mit „szállítanak“, — az elképzelhető. A rendelö azonban a legtöbb esetben nem igen ismeri föl a szállított munka silányságát s így üzleti összekötését annyival is inkább föntartja az ilyen céggel, mert ő csak a „jutányos“ árra van tekintettel, laikus létere egyébbel alig törödik.

Hát ezek az igazi vérszopói az iparnak. Ezek tudatosan károsítják szolid üzleti alapon dolgozó kartársikat s ezek ellen, bár-

— Hol van nőd? — kérdé izgatottan. — Hova tették őt? . . . Szölj!

A király fájdalmasan, nyögve válaszolt:

— Meghalt! . . . és zokogva törtek elő könnyei . . .

Mintha kegyetlen ököl ütötte volna sziven Cyrust, megtántorodott.

— Nyomorultak! — ordítá. — Szölj mit csináltak a földön legártatlanabb és legtisztább asszonnyal és életednek megkegyelmezek!

Astyages gyöngéden és torzult mosolylyal ajkán karonfogá Cyrust, az ablakhoz vezeté és telyes lelki nyugalommal mutatott a még füstölgö máglyára.

— Hah, megölték őt, nyomorultak! — ordítá bösz haraggal Cyrus és kardját markolatig döfte a nemrég még hatalmas Astyages szívébe!

A haldokló király megnyomorodottan, leterítve vonaglott és utolsó szava ez volt: — Köszönöm, köszönöm neked Cyrus, hogy megkegyelmeztél!

Ezen történet óta nagyon sok idő, évezredek multak el és ma már mindenki előtt ismeretes a — holdkörosok borzasztó betegsége.

mily nehéz is a védekezés, védekezni kell olyformán, hogy az egy helyben lakó, egyforma ipart üzö iparosok lehetőleg igyekezzenek a maguk körébe vonni az ilyen „olcsö“ vállalkozót és közös megállapodással dolgozzanak ki olyan mindnyájukra egyformán kötelező munka-árszabást, amely a pizsokverseny föléledését teljesen kizárja, mert amíg egy városban csak egy olyan iparos is akad, aki a megállapított áron alul vállalkozik bizonyos munkák elkészítésére: addig meddö marad minden kísérletezés s a pizsokversenyt kiirtani nem lehet.

Az ugynevezett „utazökhök“ alkalmazása is szigoruan betiltandó volna, ami egyeseknek látszólag talán kellemetlen volna, de az öszszesség érdekében határozottan nyereség lenne. Az illetö iparosra nézve, ki ilyen alkalmazottat tart, sem volna ez veszteség, mert a mennyivel esetleg kevesebb munkát szállítana, megtérülne ez a látszólagos különbözet az által, hogy nem fizetne proviziót a házalónak, míg a vállalt munkáért tisztességes árat számítva, jövedelmét sokkal inkább fokozhatja, mint a szégyenletes handlérozással elérhető olcsö munkavállalással. Ha ezt közös megegyezéssel sikerül az iparosoknak keresztül vinni minden vonalon, akkor nem lesz szennyverseny, nem lesz olcsójános, de igenis lesz szilárd alapokon nyugvö iparos-osztály, melynek tagjai nem egymás szájából ütük ki a falatot, hanem a tisztességesen végzett jó munka értékét élvezik egyformán. Ezzel nem akarom azt mondani, hogy az iparos ölbetett kézzel várja üzletében a megrendelöt; nem: keresse föl akár személyesen, akár körlevél vagy a reklám bármely eszköze útján a fogyasztót, ajánlja munkáját, illetöleg áruját ahol csak alkalom nyílik rá, de legyen az ajánlata tisztességes, a többiekével egyöntetü, akkor nem lesz ok arra, hogy Magyarországon a tisztességtelen verseny megszüntetésére szaktanácskozásokat kelljen tartani.

Ujdonságok.

— Pünkösd. Ma ünnepli a katolikus anyaszentegyház a Szentlélek eljövetelének és az egyház születésének emlékűnnepét. Egyik legnagyobb és tartalomban leggazdagabb ünnepe a mai nap az egész egyházi évnék. A kath. hit tanítása szerint a Szentlélek vezet, kormányozza az anyaszentegyházat; Ő óvja meg minden hitbéli tévedéstől, védelmezi a megtámadtatások és veszélyek közepette. A Szentlélek önti a lelkekbe a természetfölötti életnek alapfeltételeit: a kegyelmet és az isteni erényeket. Ez a Szentlélek járta át az apostolok sziveit és erősítette meg őket az igaz hit terjesztésére, segítette az egyház alapításában. A mindszenti plébánia-templomban pünkösd mindkét ünnepen a rendes időkhben tartatnak meg a délelötti istentiszteletek.

— Református istentisztelet. A református hívek tudomására hozzuk, hogy Papp Lajos szentesi ref. lelkész ma, pünkösd vasárnapján délelött 10 órakor a fiuiskola V—VI. osztályának tantermében urvacsorát oszt és istentiszteletet tart.

— Kinevezés. Kelemen Béla, Csongrád vármegye főispánja ifj. Szilárdy István jogszigorlót kinevezte közigazgatási gyakornokká és szolgálattételre a mindszenti főszolgabíró-sághoz osztotta be. Az új vármegyei tisztviselő e hó 1-én már el is foglalta hivatalát.

— Községi közgyűlés. Mindszent község képviselőtestületének június havi ülése e hó 4-én tartott meg, a következő tárgysorozattal:

1) A közoktatásiügyi miniszter visszaküldötte a Wimmer Károly-féle alapítvány alapítólevelét, kiegészítés végett. T. i. kívánja, hogy szabatosan körülírassék: vajjon segély gyanánt adatik-e ki a kamat, avagy mint ösztöndíj és hogy kifejezés adassék annak, miszerint a község általa kezelt alapítványért szavatosságot vállal. Az alapítólevelét ilyen értelmű záradékkal fog ellátni.

2) Csongrád vármegye törvényhatósága feloldotta Koncz jegyző főlebbezésére a község azon határozatát, mely szerint a bor- és huszfogyasztási adó kezelését két községi alkalmazottra bízta 300 korona összes tiszteletdíjért, az eddigi 700 kor. fizetéssel külön alkalmazottat mellőzve. Koncz jegyző elállván indokaitól, amelylyel előbb a külön alkalmazottat kívánta, egyértelműleg megmaradt a község régi határozata mellett.

3) Csongrád vármegye alispánja hordó hitelesítő hivatal felállítására hívta föl a községet. Utasította a közgyűlést az előjáróságot, hogy tegyen javaslatot ez irányban.

4) Kiskundorosma a kéményseprési szabályrendeletet módosítani óhajtó határozatát kéri pártfogolni, amely szerint a 20 fillérben megállapított seprési díj 10 fillérre szállíttassék te. Mindszent pártolja a vármegyéhez intézett kérelmet, saját részére ugyanígy le szállítani kéri a díjakat.

5) A Szentesen működő adókövető bizottság mellé bizalmi férfiakkal kiküldetnek Baksay Illés és Korom Gáspár.

6) A haszonbéri hátralékok behajtása körüli eljárással megbízott Dr. Orbán József ügyvéd.

7) A Süli Mihályval megkötött haszonbéri szerződés jóváhagyatik.

8) A községi tanyaföld 5 holdas parcellákban 6 évre határozatott el kiadatni.

9) Schwáb Antal és társainak az aranyoszekk kiadása iránt kötött haszonbéri szerződése jóváhagyott.

10) A községi rendőrök és tizedesek fizetések felemelése iránti kérelmük elutasított. Egyik bizottsági tag csodálkozásának adott kifejezést a fölött, hogy annyian folyomottak ezen kisfizetésű állásra és ilyenkor mégis fizetésjavítást kérnek. Hát erre azt mondhatnánk, hogy: „lelkem, biz' azt ne csodálja!“, mert ezen körülmény mutatja éppen félelmetes szegénységünket. Mi nem kívánjuk, hogy felszólaló biz. tag oly körülmények közé jusson, amiben a folyomott községi páriák lehetnek. De biztosak vagyunk benne, hogy ha oda jutna, épen úgy kevésnek találna fizetésüket a megélhetésre, mint a rend mostani örei.

Ez ügygyel Koncz jegyző indítványt tett, a községi szabályrendelet módosítása iránt, amit a közgyűlés elfogadott s e munkálathoz a bíró és két jegyző mellé egy 10-es bizottságot küldött ki, amely munkája eredményét az októberi közgyűlésen bemutassa.

11) Az előjáróság javaslatot kívánt tenni a hivatalos óráknak július és augusztus hónapokban reggeli 7 órától délutáni 1 óráig való kiterjesztésére. Azonban tárgyalás előtt e pontnak a napirendről való levételét kérte, amit a közgyűlés el is fogadott, jóllehet, ellenkező esetben készséggel hozzájárult volna a reggeli 7 órától 1 óráig való hivataloskodáshoz, mint amely a nyári hónapokban legcélszerűbbnek is mutatkozott mindenütt, ahol azt bevezették.

12) Baksay Illés és érdektársai az ujosztási ártézi kút fölösleg - vizét kérték magánvizvezeték céljaira, ha az kifizetné magát. A közgyűlés a vízfölsleget átengedte.

13) Csongrád megyét megkérni határozta a közgyűlés, hogy vásárok alkalmával a helypénzt a község szélein szedhessék a bérlők.

— A magánvizvezeték ügye. A vízvezeték ügyében kiküldött bizottság serényen működik. Az érdekeltség kebelében kifejezésre jutott óhajnak megfelelőleg lépéseket tett az ujosztási ártézikut vízfölslegének felhasználása és megszerzése tárgyában. A község közgyűlése a bizottság kérelmére át is

engedte a fölösleges vizet, ám az ennek alapján újabb ülésben megejtett számítások azt derítették ki, hogy a kérelmezett viz ezen érdekeltség által nem vehető igénybe, mert drágább lenne annak felhasználása, mint egy vadonutaj kut furatása. Ezért a számítások most új alapon folynak s remélhető, hogy a ránk jövő héten már érdemleges lépések is lehetők lesznek. Az 5-én tartott bizottsági ülés azt határozta, hogy az új kutat a gyógyszer-tár környékén kívánja létesíteni, mint ahonnan a szétvezetés legjutányosabban eszközölhető lenne.

— Uj segédjegyző. A tiszántúli járás főszolgabírája által lapunkban is meghirdetett szegvári III. jegyzői állásra Ternay György szegvári községi fogalmazó lett megválasztva, aki eddigi hosszú önzetlen szolgálati működésével méltán rászolgált a megérdemelt előléptetésre. A III. jegyzői állás betöltésével a fogalmazói állást megszüntették.

— Menedékház az Árpád-émlék mellett. A szeri sikon elhagyatva, árván, egymagában áll a honfoglaló és honalapító Árpád emlékműve. Nincs hajlék közelében, ahol az emlékszóborhoz jövő zárandokok kipihenhetnék az uti fáradoalmakat. A kormány — mint értesülünk — változtatni akar az eddigi állapoton és megbizta Szmracsányi és Sztehló mérnököket, akik a műemlékek országos bizottságának tagjai, hogy Pusztaszeren a zárandokok számára menedékhelyet építtessenek. Kívánatos volna, ha az ideális, szép eszme mielőbb megvalósulna!

— Valtságügyi bizottsági ülés volt e hó 2-án. Elhatározta a bizottság, hogy a legelőre vezető ut egyik lapos részét feltölteti, továbbá a tehénlegelő kutjait mind kitisztíttatja. Azt hisszük, a tehénjárás minduntalan megújuló vízkérdését is legelőnyösebben egy ártézi kuttal lehetne megoldani, amelyik biztosítaná a tehéntulajdonosokat, hogy ily rekkenő forróságban teheneik a nekik szükséges vízmenyiséget megkapják.

— Korcsmázó gyermekek. Vármegyénk kir. tanfelügyelője, Scossa Dezső köriratot adott ki, amelyben föl hívja a népiskolai hatóságokat, hogy intézkedjenek a gyermekeknek a korcsmától való eltiltása iránt. Mert bizony szomorú valóság, hogy a községekben, pláne a tanyákon a gyermekek olykor hajualig a korcsmában „mulatnak“ szüleikkel. Így például a dorosmai tanítótestület is azt jelenti a tanfelügyelőnek, hogy sok szülő nemcsak óvó és tanköteles korban lévő, hanem még a szopós gyermekét is elviszi a korcsmába, egyrészt, hogy a nagyobbacska gyermekeknek örömet szerezzen, másrészt, mivel otthon nincs kire hagyni őket. Az iskolás gyermekek között már olyanok is akadnak, akik a szülők nélkül is el-ellátogatnak a korcsmába, sokszor fél éjszaka is elnézik a táncoló párokat. Ezek leginkább azok a züllésnek induló utcai gyerekek, akiket odahaza csak nyűgnek tekintenek. Scossa Dezső tanfelügyelő a legszigorúbb eljárást indította meg ebben az ügyben. Felhívta a szolgabírókat, hogy a vétkes korcsmárosokat kiméletlenül bírságozzák meg, sőt a csendőrséget is vonják be az ellenőrzésbe.

— Fürdő-évad. A Tisza vize már annyira fölmelegedett, hogy a népfürdőben (alias a porondon) már egy hét óta lehet hűtközni. A társasági fürdő megnyitására még nem érkezett hír, de azt hisszük, hogy mi akadály sincsen annak, hogy a tagok a tiszai fürdőt már a közeli napokban használhassák.

— Negyven fok árnyékban. Május enyhe, virágillatos tavaszi pompája helyett egyszereránkszakadt a kánikulai forróság. Május má-

sodik fele az egész magyar földön tropikus forrósággal köszöntött be s a melegség júniusban még fokozódott. Ezt az abnormális időjárást még különböző természeti csapások tették félelmetesebbé. A gazdák már is aggodva látják, hogy a buja esős tavasz ígérete, a várva-várt bő termés csupán ígéret marad, mert a forróság legszebb fejlődésében állította meg a növényeket. Csütörtökön és pénteken már valóságos délővi forróság volt: árnyékban 40 fok C mutatott a hőmérő. — Pénteken este oszladozni kezdett aggodalmunk, mert szépen borult, villámlott s a közelből dörgés moraja hallzott, de a sötét, esőtől terhes felhők áldása hozzánk nem jutott el s kénytelenek vagyunk belenyugodni, ha már nálunk nem, de másutt volt jótékony eső.

Csarnok.

EGY ASSZONY ÉS EGY FÉRFI.

A csókok közt, égető mámorban eltöltött éjszaka hajnalán az asszonynak bizarr ötlete támadt: hagyjuk ott a szobám fülledt levegőjét és menjünk valahová a fák közé, megnézni a napkelést. Csakhogy mire a hűvös völgybe értünk, vakítóan világos reggel volt már és elszállt a harmat.

Szorosan egymáshoz huzódva, kéz a kézben mentünk a poros ut szélén, s dideregtünk mindketten. Egyikünk sem beszélt, de kényszeredett arcainkról látszott, hogy a nagy melegség, mit szerelmes alkonyatokon egymásra sugároztunk, eltűnt kilobbant. Utolért hát bennünket az első nagy csalódás. Ki hitte volna, hogy mi még fájni fogunk egymás közelében.

És hogy a részegség után a szomorú kijózanodás mindinkább közeledett, szorongató önvád támadt bennem és átkoztam magamban könnyelműségemet. Mikor az asszony este beállított hozzám, a nyakamba borulva, csókjaival elárasztva sirta a fülemben, hogy azzal a másikkal nem tud tovább élni és mindörökkig velem marad — a lelkére kellett volna beszélnem és ha szép szerével nem fogadta volna meg a tanácsomat, kényszeríteni kellett volna a visszatérésre.

Hanem elkeseredett, nem törődöm hangulataim voltak akkor. A pillanat segítségével támadt kapcsok közül egyesek állandóvá váltak, két asszony is — kik azért jöttek hozzám, mert szükségük volt rám, mert ők akartak engem — folytonosan üldözött, hazug morális vádakat szegezett a mellemnek és azt akarta, hogy megszabadító hőseként szerepeljek. Minden nő egy kevésse romantikus lovagot lát a szeretőjében s ideális tulajdonságokat hazudik rája, ily módon akarván széppé varázsolni a kigunyolt s elítelt viszonyokat.

Ahogy a némán lépkedő Irma asszony tökéletes vonásait vizsgálgattam, végső kétségbeesés támadt bennem. Ime, a társadalmunk hitvány viszonyai belekényszerített, hogy szabadságomat lekössem és talán az egész életemet odaadjam egy teremtsnek, akit nemesebb, bensőbb, szentebb vágyak nem fűznek hozzám és akit éppen emiatt nem is szeretek. Dilemma utvesztőjébe buktam el. A szemfogató ájtatosság rám rivall majd, ha jön a kiábrándulás után a perpatvarok, megbánás csinja, talán tragikus ideje.

Miért keveredtem vele össze akkor, mikor először csókoltuk meg egymást, amikor még visszatérhettem volna. De megtehettem-e ezt? Hiszen ő menekülni akart egy életviszonyból, kinyitott szemekkel, kitisztult fejjel egy családi köteléket akart széltépni, melyet akaratán kívül bogoztak rája. A örök, szent forradalom nevében bátran és minde-nét kockára téve, jött. Visszautasíthatam-e?

Félbeszakítottam ezt a gyötrő gondolkodást és elhatároztam, hogy előveszem az „élni tudás“ bölcs és mindenkor beváló elvét: olyan kellemessé teszem a helyzetet, amilyenné csak lehetséges.

Gyöngéd, szerelmes szavakat suttoztam Irma fülebe. Nem válaszolt. Elkezdtem beszélni neki a jövődőről, a kettőnkéről és

színes képeket keltettem föl képzeletében. Együtt megyünk az alkonyatig, kiszakadva a rut világból, elvonulva valami kis csöndes falunak nádfüdeles homáiba.

— Hát miért nem beszélsz már valamit? — faggattam.

Csodálatos megdöbbenőn, hideg tekintettel pillantott rám és eltávolodott tőlem.

— Mi ez? — kérdeztem megütődve.

— Csunya vagy! — mondta durcás, de komoly kacérsággal.

— Csunya? — hebegtem zavartan. A hiúságom erősen dolgozni kezdett. Igazsága lehet Irmának. Hiszen alig tudom nyitvatarítani a szememet az álomosságtól.

És ilyenkor, alvás nélkül való éjszaka után, fakó, halványszürke színtű az arcom. Akkor jutott eszembe, hogy meg se mostam a fejemet és éreztem, hogy hosszú hajam csapzottan, rendetlenül lóg a homlokomra. S ruhám, nyakkendőm pedig gyűrődött, s poros a cipőm.

Az én siralmas állapotommal ellentétben, Irma üde volt, mint a most fakadt rózsza, közben föl is melegedett, csillogtak sötét, mély tekintetű szemei és piros volt az ajka. Komikusan szomorú helyzetbe kerültem. Az asszony szánakozóan nézett rám.

— Pihejünk valahol, mert látom, hogy nem bírja tovább — szóló gúnyos részvétellel.

Egy alacsonyán mélyedt kis völgyben letelepedtünk az árnyékba. Mélységes, nehéz álom borult rám, mely órák hosszáig tartott. Fölbredve, az asszonyt nem láttam magam mellett. Kisvártatva azonban előkerült, összevissza karmolva a fák ágaitól az arca.

— Nohát, kialudta magát, én meg kísértél magamat — mondta hanyagul. Most pedig ideje, hogy hazamenjek.

— És mit fog szólni az urad?

— Az uram két hete vidéken tartózkodik.

Ez csakugyan több volt a meglepetésnél. Milyen bonyodalmas, izgató mesét mondott nekem az asszony arról, hogy miként szökött hozzám. És ime, volt annyi előrelátása, hogy ne zárja el maga elől a visszatérés útját. El is indult ezen az uton — amely a villamos állomásig vezetett. Nyilván arra számított, hogy végtelen bánatot hagy szivemben.

Pedig hát alaposan csalódtam. Mikor teljesen meggyőződtem, hogy megszabadultam tőle, ujjászülvete ugrottam föl és vidám, harsogó nótákat énekelve indultam a fák mögött távolról látszó vendéglő felé, melynek tarka japáni legyezői alól asszonyok szoknyái villantak rám hívogatólag.

Fehér Árpád.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

Horváth A. könyv- és műnyomdája, 1908.

— Kerti diszítésre hatásos lombfűzések, lampionok, ünnepélyekre gyönyörű tűzijátékok, 3000 drb most érkezett legújabb képeslevelezőlap jutányosan kapható Horváth papirkereskedésében, Mindszent.

Használt, de jó karban levő ajtók és ablakok jutányosan eladók. Hol? megmondja a kiadóhivatal.

Syndeticon

(Halenyv)

mely a legerősebben összeragaszt bármiféle törött tárgyat, vasat, porcellánt, üveget, tájképpát, kisebb tubusokban darabonként 20 fillérért beszerezhető Horváth Antal papirkereskedésében Mindszentben.

MINDENKINEK FONTOS!

Mindszent község mélyentisztelt lakosságának szíves tudomására adom, hogy Szent János-utca 365. sz. alatti saját házamban levő cipész-üzletemet tetemesen kibővítettem,

s a legújabb rendszerű gépekkel szereltem föl, ami által abban a helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb izlésűeket is kielégíthetem. Hogy a fokozott kívánalmaknak minden tekintetben megfelelhessenek, Mindszentben eddig még nem létező cipő-tűző gépet is szereztem be, ami nemcsak azt a szembeötlő előnyt nyújtja, hogy a vele készített cipő sokkal szebb a kézzel tűzöttnél, de tartósabb és olcsóbb is. E géppel mindenféle tűzés és javítás eszközölhető.

Kérem a n. é. közönség szíves támogatását és vagyok tisztelettel

Bánfi Joákim, cipész-mester.

A szoba legszebb díszé

és értékes emlék minden családban egy nagyított fénykép, amely családunk valamely tagját megszólalásig hűen ábrázolja. Többet ér ez bármely színdús képnél, noha sokkal kevesebb pénzbe kerül. Fényképnagyítást bármely kis fénykép után művészi, szép kidolgozással 47—63 cm. nagyságban darabonként 8 koronaért készít

☐ **Horváth Antalné fényképészeti műterme.** ☐

Fényképfőlvételek minden nap, borús időben is sikerrel eszközölhetők. Gondos munka, jutányos, szabott árak.

Kert-megnyitás.

Tisztelettel értesitem Mindszent község n. é. közönségét, hogy szépen földiszított kényelmes nyári kerthelyiségemet ma, pünkösd vasárnapján délután 5 órakor, Tisza Sándor zenekarának muzsikája mellett, megnyitom.

Kitűnő frissen csapolt sörök!

Elismert jó konyha!

Figyelmes és szolid kiszolgálás!

Tisztelettel GOLDNER ÖDÖN, vendéglős.